

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю» (реєстр. № 5344-д від 23.03.2023), поданий народним депутатом України Г. Третяковою.

2. Завдання законопроекту

Змінами до Сімейного кодексу України, Кодексу законів про працю України та законів України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про реабілітацію осіб з інвалідністю», «Основи законодавства України про охорону здоров'я», «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів», «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», «Про прожитковий мінімум», «Про охорону праці», «Про соціальні послуги» передбачено удосконалення діючої системи працевлаштування осіб з інвалідністю, зокрема в частині запровадження для роботодавців щомісячної сплати внеску на підтримку працевлаштування осіб з інвалідністю (замість адміністративно-господарських санкцій за невиконання нормативу працевлаштування), створення спеціального державного цільового фонду соціального захисту осіб з інвалідністю шляхом накопичення внесків роботодавців і спрямування його коштів на заходи із працевлаштування осіб з інвалідністю, створення соціальних підприємств трудової інтеграції осіб з інвалідністю, які можуть користуватися державною підтримкою у вигляді податкових пільг і фінансової допомоги, забезпечення універсального дизайну (розумного пристосування) тощо.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація акта вплине на видаткову частину державного та місцевих бюджетів.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Визначити вартісну величину впливу законопроекту на показники бюджету Мінфін не має можливості у зв'язку з відсутністю вихідних даних.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація положень акта потребуватиме додаткових видатків з державного і місцевих бюджетів для сплати бюджетними установами внеску на підтримку працевлаштування осіб з інвалідністю (у разі невиконання ними встановленого законопроектом нормативу робочих місць, призначених для працевлаштування осіб з інвалідністю).

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B0400000D72D2C00761F9800](#)

Підписувач [Єрмоличев Роман Володимирович](#)

Дійсний з [04.08.2021 0:00:00](#) по [03.08.2023 23:59:59](#)

Міністерство фінансів України

09030-29-3/9065 від 04.04.2023

Проектом Закону (статтею 18-2) запропоновано запровадити щомісячний внесок на підтримку працевлаштування осіб з інвалідністю (далі – внесок), який стане одним із джерел формування державного цільового фонду соціального захисту осіб з інвалідністю.

Джерелами формування державного цільового фонду соціального захисту осіб з інвалідністю є внески роботодавців на підтримку працевлаштування осіб з інвалідністю, штрафи за несплату чи за порушення порядку сплати цих внесків, кошти державного бюджету, благодійні внески та інші надходження, не заборонені законом.

Розпорядником коштів державного цільового фонду соціального захисту осіб з інвалідністю є Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю.

Платниками внеску будуть роботодавці, які використовують працю щонайменше 8 працівників.

Розмір внеску запропоновано розраховувати шляхом добутку 40 відсотків середньої місячної заробітної плати (винагороди), яку отримують працівники платника внеску, та різниці між кількістю осіб, що забезпечує виконання платником внеску нормативу робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю, і кількістю фактично працевлаштованих осіб з інвалідністю.

Для платників внеску відповідно до кількості працівників встановлюється норматив робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю.

Законопроектом задекларовано, що внесок не входить до системи оподаткування.

Водночас адміністрування цього внеску покладається на центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну податкову політику, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Зауважуємо, що такий внесок згідно з проектом Закону сплачується не як обов'язковий платіж, а як санкція у разі невиконання вимог законопроекту щодо працевлаштування осіб з інвалідністю, як це і передбачено чинними положеннями Закону «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні».

З огляду на це, покладання функції адміністрування внеску на органи Державної податкової служби України не підтримується, оскільки внесок не є податком або збором, а є внеском до державного цільового фонду соціального захисту осіб з інвалідністю.

Крім того, потребує виключення положення частини восьмої статті 18-2 законопроекту, згідно з якою «порядок нарахування, обчислення і сплати внеску визначається цим Законом, в частині адміністрування – Податковим кодексом України, Законом України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та прийнятими відповідно до них нормативно-правовими актами центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну податкову політику, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне

соціальне страхування», оскільки зазначеними законодавчими актами це питання не регулюється.

Впровадження нового внеску для роботодавців у визначеному законопроекті розмірі спричинить додаткове навантаження на фонд оплати праці та може призвести до тінізації заробітної плати та, як наслідок, призведе до втрат надходжень з податку на доходи фізичних осіб та військового збору до бюджетів всіх рівнів, а також єдиного внеску до бюджетів Пенсійного фонду України та Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

Законопроект не відповідає вимогам частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України щодо подання суб'єктом права законодавчої ініціативи фінансово-економічного обґрунтування (зокрема відповідних розрахунків) і пропозицій щодо змін до законодавчих актів України стосовно скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Слід зауважити, що відповідні законодавчі зміни мають бути виваженими, не суперечити інтересам держави та мати обґрунтовані розрахунки щодо впливу на бюджетний процес, його баланс.

Також потребують редакційного уточнення зміни, запропоновані законопроектом до норм статті 10 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», в частині джерел формування державного цільового фонду соціального захисту осіб з інвалідністю.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроект потребує доопрацювання.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Роман ЄРМОЛИЧЕВ